

تأثیر گردش اجباری موسسه حسابرسی و گردش شریک موسسه حسابرسی بر کیفیت حسابرسی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

رضا اصغر پور^{۱*}، عبدالصمد خلعتبری لیماکی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد حسابرسی، دانشگاه آزاد اسلامی، رامسر، ایران

۲- استادیار گروه حسابداری و حسابرسی، دانشگاه آزاد اسلامی، رامسر، ایران

چکیده

دو مکتب فکری درباره گردش اجباری موسسه حسابرسی وجود دارد. مکتب فکری نخست بر این باور است که موسسات حسابرسی دارای دوره تصدی به نسبت بلندمدت، دانش بیشتری از صنعت و کسب و کار شرکت دارند و متعاقباً کیفیت بالاتر و کارایی بیشتر حسابرسی را ارائه می دهند. مکتب فکری دیگر مدعی است که در موسسات حسابرسی دارای دوره تصدی به نسبت طولانی، احتمال ایجاد آشنایی و صمیمیت بین اعضای تیم حسابرسی و کارکنان صاحبکار وجود دارد که احتمال تخریب برنامه حسابرسی را می افزاید و احتمال این که حسابرس، تصمیمی بر خلاف تصمیمات سال های گذشته بگیرد را می کاهد که متعاقباً حسابرسی با کیفیت پایین تر و کارایی کمتر ارائه می کند. در مجموع، گردش موسسه حسابرسی، از طرفی موجب افزایش استقلال حسابرس، به جهت کاهش آشنایی و انس بین حسابرس و صاحبکار و از طرفی موجب کاهش شناخت حسابرس از صاحبکار و فعالیت آن می گردد. با این اوصاف، گردش شریک موسسه حسابرسی، ضمن حفظ این شناخت، می تواند موجب کاهش آشنایی و انس بین حسابرس و صاحبکار گردد. در این راستا، در مطالعه حاضر تلاش شد تا با استفاده از داده های ۱۱۶ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵، مدل داده های ترکیبی و رگرسیون چندمتغیره، به بررسی تأثیر گردش اجباری موسسه حسابرسی و گردش شریک موسسه حسابرسی و بر کیفیت حسابرسی پرداخته شود. نتایج بررسی ها نشان داد که گردش شریک موسسه حسابرسی موجب افزایش کیفیت حسابرسی می گردد و تفاوت معنادار بین ارتباط گردش موسسه حسابرسی با کیفیت حسابرسی و ارتباط گردش شریک موسسه حسابرسی با کیفیت حسابرسی وجود دارد.

کلمات کلیدی: گردش اجباری موسسه حسابرسی، گردش شریک موسسه حسابرسی، کیفیت حسابرسی.